

JUNAŠKO SO PADLI ZA NAŠO SVOBODO in nobenemu izmed njih ni bilo žal žrtve

BIDOVEC

MARUŠIČ

MILOŠ

VALENČIČ

BAZOVICA - simbol borbe proti italijanskemu imperializmu

Gortan in štirje bazoviški junaki Bidovec, Marušič, Miloš, in Valenčič so bili predhodniki revolucionarne in oborožene borbe našega ljudstva proti fašističnemu terorističnemu režimu, proti okupatorju našega ozemlja

Z imenom Vladimirja Gortana, z imeni Bidovec, Marušič, Miloš in Valenčič se je leta 1941 začela ljudska vstaja v Istri in Slovenskem Primorju. Gortan in štirje ustreljeni v Bazovici so bili predhodniki revolucionarne in oborožene borbe našega ljudstva proti fašističnemu terorističnemu režimu, proti okupatorju našega ozemlja. Leta 1941 je padel Gortan, a 8. septembra 1930 so padli Bidovec, Marušič, Miloš in Valenčič. Letos je poteklo dvajset let od njihove junake, ljudstvo Trsta in Slovenskega Primorja s komemoracijami slavi in časti njihov spomin. Toda štirje iz Bazovice so padli za ideale, ki so ideali vseh. Padli so za ideale naroda, za smotro, ki so skupni vsem borcem proti fašizmu in proti nasilju na splošno.

Ljudstvo Trsta, Slovenskega Primorja in Istre je bilo četr stoletja pod jarmom, toda nikoli se ni uklonilo, nasilje je izživljalo odpor, upor in akcije. Akcija je bila raznovrstna, dočim se je z ene strani delalo, da se čim dlje ohrani z legalnimi sredstvi narodna zavest in politična sila in se je vodila odkrita politična borba, prosvetna delavnost, reševale so se gospodarske organizacije od hudih udarcev in propasti, so se z druge strani v ogroženem in teroriziranem ljudstvu budile težnje po osvoboditvi po osvobodilni borbi z orožjem.

Prvi polkuz vstaje v Istri je bil leta 1921, v prvih dneh fašizma, ko so razbojniške tolpe divjale po Istri, mučile goloroko prebivalstvo, zažigale domove in nacionalne ustanove itd. V začetku marca 1921 manifestirali delavski razred Istre proti svoje ogorčenje in svojemu silo. Z rudarji so se dvignili tudi kmetje Prostine. To se je spremenilo v oborožen upor, v pravo državljansko vojno v jugovzhodnem delu Istre. Osem tisoč ljudi je razumelo načela Oktobrske revolucije in se je s temi načeli uprlo prežrtvave. Vstaja je bila sicer v krvi in ognju zadušena, toda za vse čase bo v zgodovini Istre ostal spomin na »Labinsko republiko«, ki je mesec dni obstajala in se sili reakcije.

Manjših organiziranih akcij revolucionarne narave je bilo več v Istri in Slovenskem Primorju v onih 25 letih. Ljudstvo se je uprlo fašizmu z orožjem v Maskovljah, v Ospu, v Marzigrabih. Bilo je to v onih prvih letih. A po letu 1927 obstaja v Slovenskem Primorju in Istri na široki osnovi »legalna« organizacija, ki intenzivno deluje. Od 1936 leta izdaja organizacija list »Ljudska fronta«, čigar je sam naslov kaže na napredni program, a za manjšo skupino krščansko-socialno usmerjenega članstva se je izdajal list »Straža na Soči«.

Navedli bomo nekatere akcije te ilegalne organizacije: 29. decembra 1927 je bilo zažgano otroško zabavišče na Proseku pri Trstu. To je bila uspešna demonstracija proti ukinitvi slovenskega solstva in proti nasilnemu raznarodovanju naših otrok pod Italijo. Aprila 1928 je bila iz istih vzrokov zažgana šola na Proseku, nato šola na Katlinari in otroško zabavišče v Storjah in v drugi obnovljeno otroško zabavišče na Proseku. Novembra 1928 sta bili zažgani šola v Skrblni in Brancici. Zivahna aktivnost se je razvila v začetku leta 1929, ko se je pripravil plebiscit za Mussolinija, in tedaj je obstajal načrt, da se zažgejo vsi sedeži volivnih komisij, toda tega ni bilo mogoče izvesti; izvedla pa se je obširna akcija z letaki, s katerimi je bila preplavljena vsa dežela, proti plebiscitu, za vzdržanje od volitev, kar je v veliki meri tudi uspelo. Ob tej priliki je Vladimir Gortan v Bermu pri Paznu s skupino mladincev nastopil tudi z orožjem, toda ulovili so jih in sodili. Gortan je bil obsojen na smrt, ostali pa na več let jete. V začetku 1930 leta je bil izvršen atentat na »Svetilnik zmag« v Trstu, ki je bil postavljen kot simbol fašističnega imperializma. 10. februarja 1930 je bil izvršen atentat s peklenim strojem na uredništvo tržaškega dnevnika »Il Popolo di Trieste« in je ob tej priliki, — kar pa ni bil namen atentatorjev, — umrli tudi en fašistični novinar, trije pa so bili laže ranjeni.

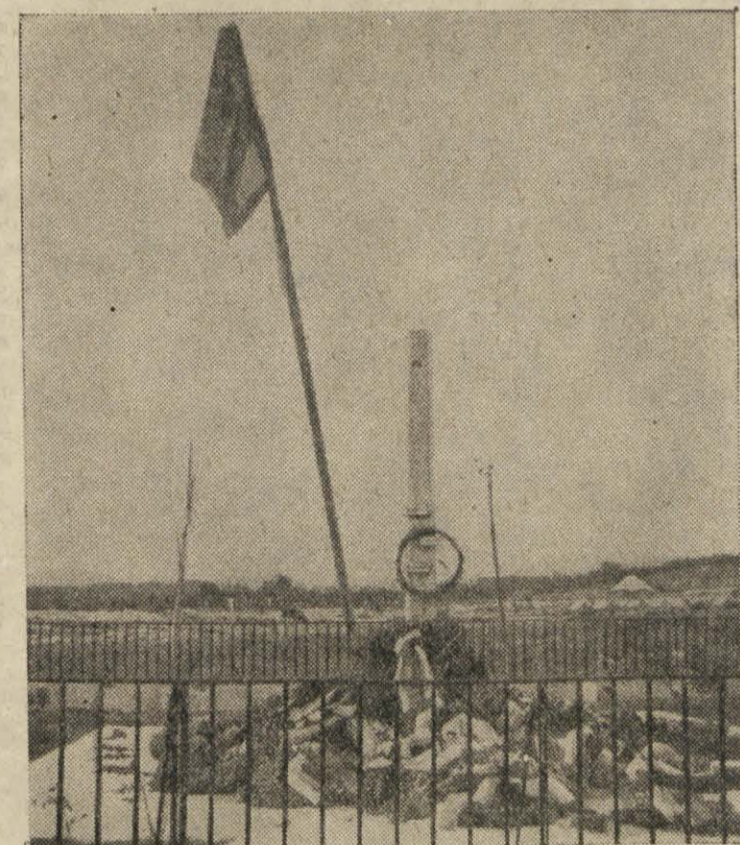
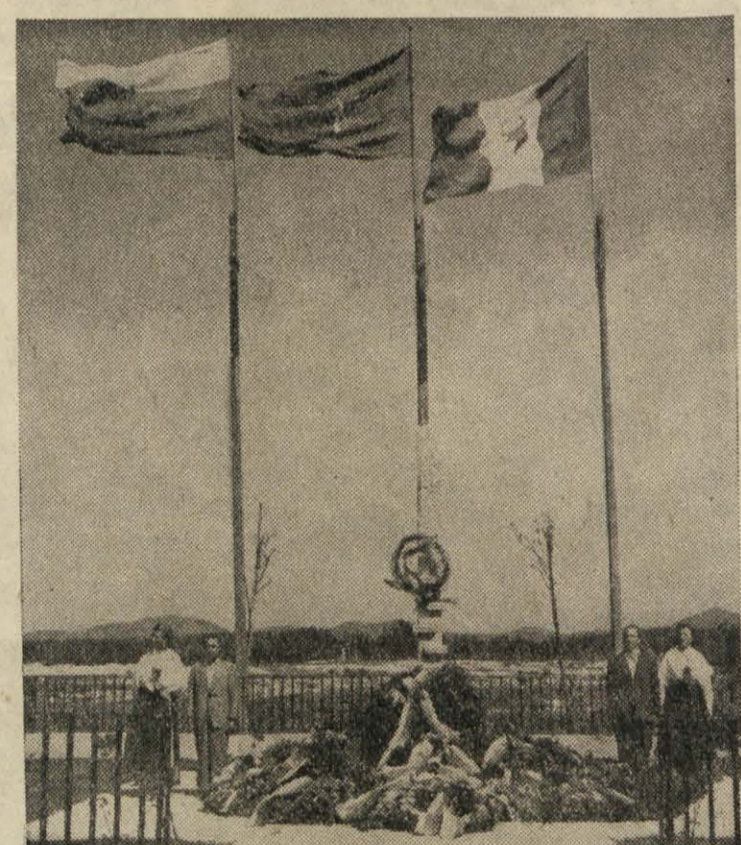
To ni niti zdalek vsa aktivnost organizacije »TIGR«, pač pa so omenjene samo nekatere akcije, ki samo z ene strani karakterizirajo njeno delovanje. Velik pomen je organizaciji je bil moralne narave: fašistični režim je stalno čutil, da v Juljski krajini obstaja neka podtalna sila, ki reagira, ki izraža misel in težnjo vsega ljudstva. Razen tega so se v tej organizaciji neprestano vzgajali, dvigali smel mladi ljudje, novi tip borcev, ki so opustili sleherni iluzijo kompromisnih rešitev, ki so odklanjali lažne italijansko-jugoslovanske »sporazume« in »priateljstva«, v katere so beograjske vlade padale, kot v večje postavljene Mussolinijeve pasti. Ta organizacija je širila idejo borbe na življenje in smrt. Za dejstvo, da je naša narodno-osvobodilna borba v Slovenskem Primorju in Istri od leta 1941 dalje lahko zbrala toliko hrabrih in odločnih borcev, se je

treba zahvaliti tudi tej organizaciji. Atentat na uredništvo »Il Popolo di Trieste« je bil ob tej priliki uvedeno pravo obsedno stanje. Mussolini je osebno odredil najboljši divji protitudarec. Izvedli so veliko racijo, posebno med mladino, in uprizarili velik demonstrativni proces pred strašnim »Posebnim sodiščem«, ki je bilo v ta namen premeščeno v Trst. Obtoženih je bilo 87 ljudi, in to ne samo zaradi atentata na »Il Popolo di Trieste«, pač pa tudi za 98 drugih »deliktov«. V obtožnici je navedeno: »Zarota proti državi, uničevanje javnih in zasebnih zgradb, iredentizem in vohunstvo«.

Proti sodišču je prišlo 52 obtožencev, ker je ostalim uspelo pravočasno skriti se in se rešiti z begom preko meje. Eden obtoženih (Anton Gropajc iz Drage) je napravil samomor v zaporu, ko ni mogel več prenašati strahovitih muk, katerim so bili vsi aretiranci podvrženi. Proces je trajal 10 dni. Obsodba je bila izrečena 5. septembra 1930. Na smrt so bili obsojeni Ferdo Bidovec, Fran Marušič, Zvonimir Miloš in Vekoslav Valenčič. 12 obtožencev je bilo obsojenih na 147 in pol let zapore skupno. Dan pozneje 6. septembra 1930 so bile smrtno obsodbe izvršene na strelišču v Bazovici. Trupla umorjenih so zakopali v največji tajnosti. Druga skupina tedaj aretiranih je čakala še polgodno leto v zaporu in jih je bilo tedaj 16 obsojenih skupno na 200 let ječe.

Ljudstvo Trsta in okolice se bo vedno spominjalo onih dni, ko je bil v Trstu proces proti Bidovcu in tovaršem. Vojstvo je bilo v pripravljenosti, in pristanišče je prišlo nekoliko vojnih ladij, na jugoslovanski meji so ojačili obmejne enote. »Silni« fašistični režim, ki je pripravil demonstrativen umor, se je bal ogorčenja in vstaje ljudstva. Toda na proces, ki je bil po zatrtjevanjih pri »odprtih vratih«, niso imeli dostopa ne sorodniki obtoženih, a kaj sele kak drugi Slovenec ali Hrvat. Sorodniki obtoženih, ki so prosili dovoljenje, da bi prisostvovali procesu, so bili aretirani, ali pa jim je bilo prepovedano pojaviti se za 15 dni na ulici. Po vsej pokrajini so aretirali mnogo ljudi iz »preventivnih razlogov«. Sam proces je bil navadna burka. Predsedoval je zloglasni general fašistične milice Cristini (ki je danes na svobodi in advokat v Rimu!). Mussolini je pred procesom, kakor je to bilo pravilo za »Posebno sodišče«, odredil kako bodo obtožence obsodili. Obtoženci so se na procesu držali junško, čeprav so bili fizično izčrpani in hudo izmučeni. Obsodbo so sprejeli moško in niso z ničemer pokazali, da bi jim bilo žal žrtve. In umrli so tudi tako. Streljali so jih v hrbet, »kot izdajalce«.

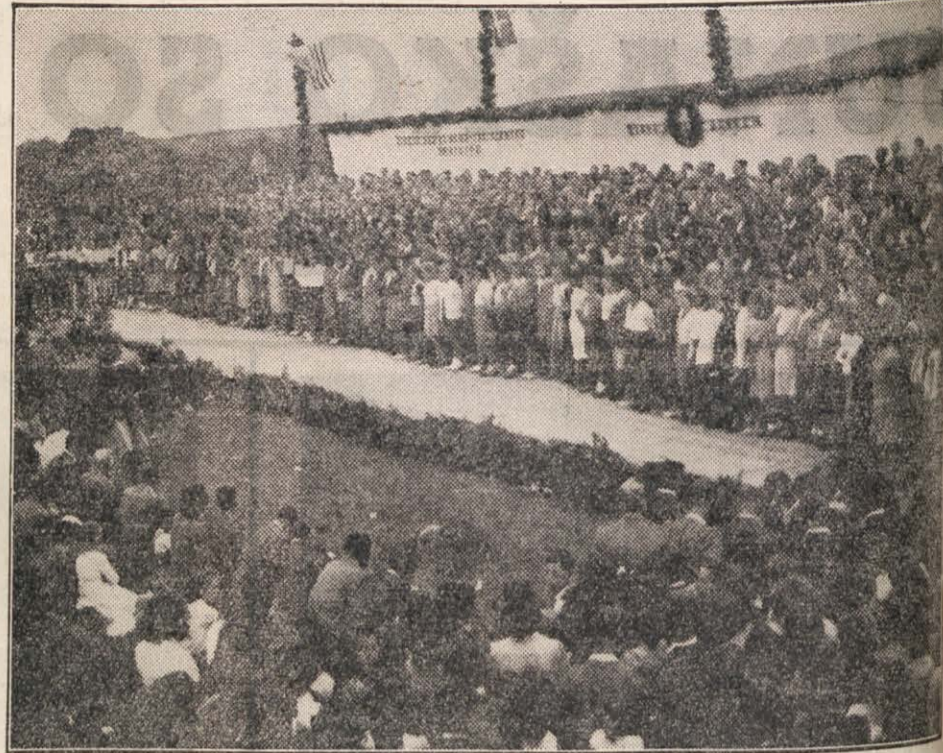
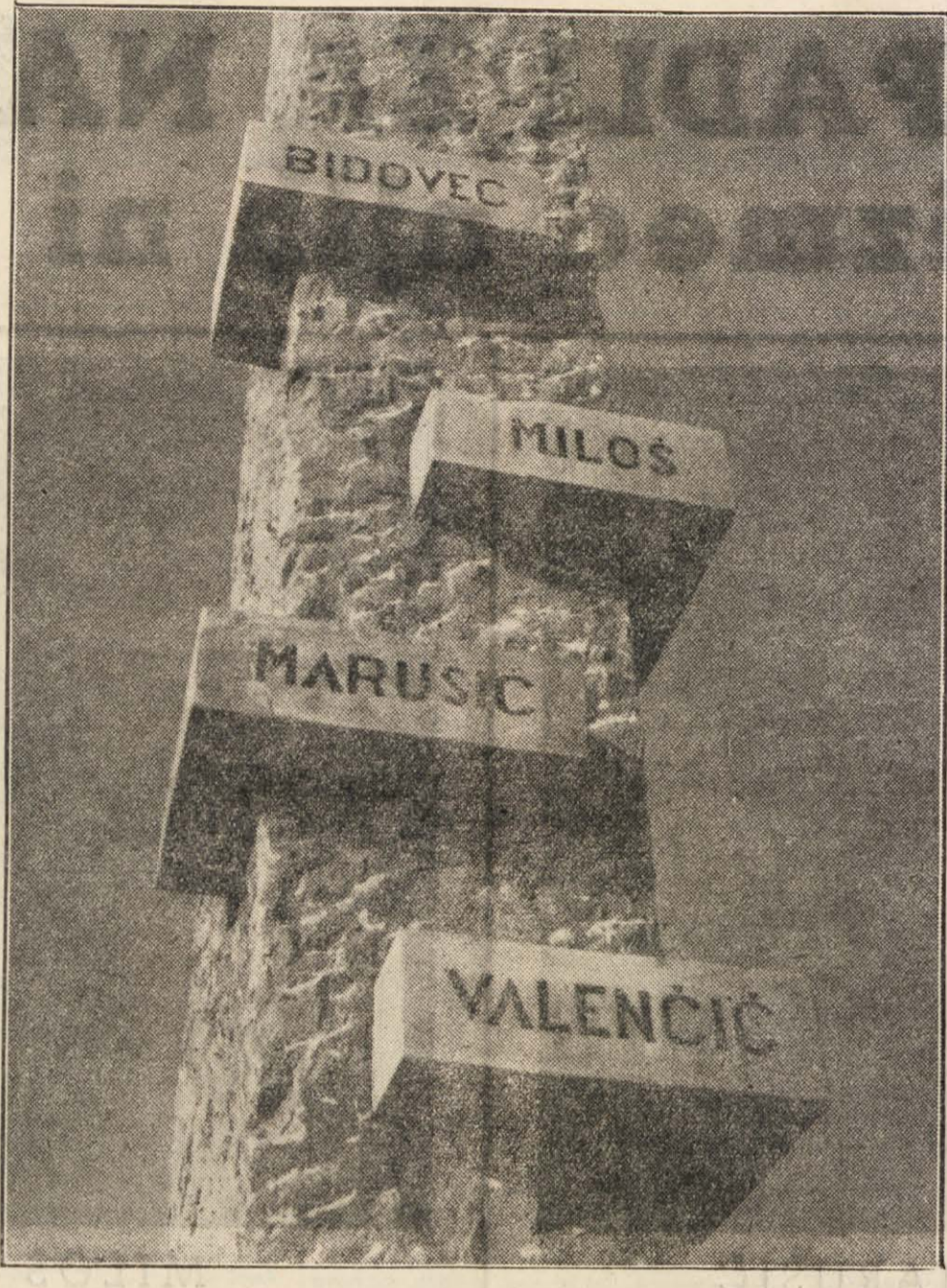
KAKOR LANI TAKO TUDI LETOS...

Kakor so kominformistični zločinci oskrnili spomin bazoviških junakov na lansko obletnico, ko so podri slavnosti zastave ob spomeniku v Bazovici, tako so se tudi letos, na dvajseto obletnico smrti štirih junakov pridružili fašistično-skvadrističnim akcijam civilne policije pri odstranjevanju zastav, ki so simbol naše slavne osvobodilne borbe

1945 — Prve komemoracije po osvoboditvi se je udeležilo nad 200.000 ljudi.

1945 — Združeni slovenski pevski zbori pri prvi komemoraciji po osvoboditvi

1946 — Ameriška vojaška policija razsanja na Garibaldijevem trgu množico, ki je bila namenjena na pokopališče

S komemoracij bazoviških junakov
1945
1950

1946 — Množico, ki je v povorki nosila vence na grobove bazoviških junakov je ameriška policija brutalno napadala

1947 — Tov. Babič govori zbrani množici na komemoraciji v Bazovici.

1948 — Počastitev spomina štirih bazoviških junakov na grobu na pokopališču pri Sv. Ani

1949 — Mati enega padlih junakov in tov. Spanger polagata venec na spomenik

1950 — Dvajset let po fašističnem zločinu v Bazovici je naše zavedno demokratično ljudstvo dostojno počastilo spomin Bidovca, Marušiča, Miloša in Valenciča ter na njihovem grobu znova priseglo neomajno zvestobo demokratičnim idealom, za katere so padli štirje junaki

DNEVNIK SLOVENCŮ V ITALIJI

Podružnica uredništva in uprave Primorskega dnevnika v Gorici - Ul. Silvio Pellico 1/II. nadst. - Telefon 11-32

Odgovor oddelka za človečanske pravice pri OZN na spomenico Zveze slovenskih prosvetnih društev v Italiji

Ob tej priliki moramo na žalost ugotoviti dejstvo, da je DFS v Italiji poslala še meseca aprila 1948 leta posebno spomenico OZN glede manjšinskih pravic. Poleg odgovora, da je generalni tajnik OZN prejel naše pismo, nismo več prejeli nobenih vestí o posredovanju organov OZN pri italijanski vladi glede na naše pravne zahteve.

Izredna podpora za goriske brezposelne delavce

Goriška Delavska zbornica sporoča: Ministrstvo za delo je na podlagi člena 36. zakona z dne 29. aprila 1949 št. 264, odredilo, da se brezposelnim delavcem posebna podpora za brezposelnost. Posrebno podporo bodo lahko uživali vsi industrijski delavci in rokodelci, ki so bili v dveh letih, in sicer od 7. junija 1949 do 6. junija 1949 zaposleni, da so lahko v tem času plačali 5 tednov delež za brezposelnost. Za uradnike, ki so plačani mesečno pa je dovolj enomesečni delež. Pravico do izredne podpore imajo vsi omenjeni delavci in uradniki, ki bodo na dan objave omenjenega zakona vpisani v seznam brezposelnih vsaj 5 dni.

Še ni rešeno vprašanje več tedenskih trgov v Gradiški

V žetvek zvečer, se je občinski svet v Gradiški sestal na izredni seji, da končno odloči o delovanju več tedenskih trgov in da izdela pravila za nov pokrit trg. Občinski svet je soglasno sprejel nova pravila, ki jih je predložila komisija za urejevanje krajevne trgovine. Naknadno je občinski svet na predlog župana sklenil, da se razprava o delovanju tedenskih trgov v Gradiški preloži na prihodnjo sejo občinskega sveta, najkasneje do 15. oktobra tega leta. Sklenjeno je bilo tudi, da naj župan gospod Brando skliče sestanek vseh trgovcev, prodajalcev in obrtnikov iz Gradiške in naj jih vpraša za mnenje v zvezi z vprašanjem tedenskih trgov na drobno in vprašanjem krošnjarijev.

Benški Slovenci morajo dobiti slovenske šole, ker je to njihova pravica in dolžnost Italijanske vlade

Ob tej priliki moramo na žalost ugotoviti dejstvo, da je DFS v Italiji poslala še meseca aprila 1948 leta posebno spomenico OZN glede manjšinskih pravic. Poleg odgovora, da je generalni tajnik OZN prejel naše pismo, nismo več prejeli nobenih vestí o posredovanju organov OZN pri italijanski vladi glede na naše pravne zahteve.

Smrtna nesreča v Ulici Pitteri

Gotovo ni šlihi podporočnik Abbin Valtellina, ki je bil doleden brigadičulias v Cedađu, v petek zjutraj ko se je prebujil, da se ta večer nikdar več ne bo vlegel na svojo posteljo. Imel je prost dan, ki ga je hotel prebiti s prijateljem. Sel je v Gorico po 21-letnega Predovinjca Silvija iz Ulice Rabatta, da bi se skupaj zabavala. Veselo razpoložena sta krožila po mestu in dirjala v «Lambretto» na vso brzino. V Ulici Pitteri sta se nenadoma zalezela v občestno drevo in se hudo ponesrečila. Ljudje iz bližine, ki so slišali močen strel in nato stokanje, so prihiteli na kraj nesreče in jima nudili prvo pomoč, dokler ni prišel rešilni voz Zeleneega križa. Ki ju je odpeljal v bolnico Brigata Pavia. Vsaka pomoč je bila zaman; med potjo sta oba izdihnila.

Glasbena šola v Gorici

Novo šolsko leto se začne s 16. septembrom. Vpisovanje v glasbeno šolo, za strokovno šolo in za srednje noben izpit za tiste, ki so z uspehom dovršili V. razred, medtem ko morajo tisti, ki imajo samo štiri razrede ljudske šole, polagati sprejemni izpit. Za nižjo srednjo šolo pa morajo vsi delati izpit. Tudi za izpit se vsa potrebna navodila razvidna z razglasne deske šole.

Strelsko športno društvo „Proleter“

Preteklo je pet mesecev odkar so ustanovili v Kopru strelsko športno društvo, ki je imelo do sedaj dokaj dobre uspehe. Tudi ta športna panoga je vzbudila množično zanimanje. Prvi nastop je imelo društvo v sredini marca na strelišču pri nekdanji koprski postaji, kjer so se čeprav še začetniki, vseeno izkazali. Strelci imajo vedno svoje redne vaje, tako da so si osvojili že pretežni del strelske tehnike. To jim je tudi omogočilo, da so na raznih srečanjih dosegli prva mesta. V tem pogledu je značilno, da obiskujejo strelske vaje tudi mladinke iz da so nekateri med prvimi strelci.

Obvestilo trgovinske zbornice Uvoz živil iz Jugoslavije

Goriška trgovska zbornica sporoča, da je ministrstvo za trgovino z inozemstvom s posebnim odlokom pooblastilo obmejne carinarne, da priustijo, kot naknadni uvoz iz Jugoslavije v smislu italijansko-jugoslovskega sporazuma od 4.8.1949. naslednje količine živila: 50.000 stotov fižola, 15.000 stotov govejega mesa in telatine ter 15.000 stotov slanice in masti. Ali bo sovinitveno časopisje v Gorici še trdilo, da mora Gorica hraniti Slovensko Primorje?

Kino v Štandrežu

Dne 10., 11. septembra v kinu na prostem v Štandrežu s pričetkom ob 20.15 ur, predvajali dva sovjetska dokumentarna in sicer «Sport na paradi v Moskvi» in barvah in «Zivalska pot».

Priliceli bodo z gradnjo vodovoda vzhodne Furlanije

Pred dnevi je bil na občini Gradiški sestanek med predstavniki gradnjenega podjetja Benedetti iz Palazzolo dello Stella in predsednikom konzorcija za vodovod vzhodne Furlanije dr. inž. Leonom Sirtonjem. Na tem sestanku je bila podpisana pogodba za gradnjo vodovodnega rezervarja. Dela se bodo pričela v ponedeljek 13. tm.

Iz Krmina Popravljanje in vzdrževanje

Obveščamo dijake, da se bodo popravljanje in vzdrževanje izpiti v jesenskemu roku pričeli 18. t. m. v šoli «Scuola Tecnica industriale e di avviamento».

Veri ni rešeno vprašanje več tedenskih trgov v Gradiški

V žetvek zvečer, se je občinski svet v Gradiški sestal na izredni seji, da končno odloči o delovanju več tedenskih trgov in da izdela pravila za nov pokrit trg. Občinski svet je soglasno sprejel nova pravila, ki jih je predložila komisija za urejevanje krajevne trgovine.

SEDEMNJASTO POGLAJVE

Die Verurteilten gehören zu einer Bande, welche den Kapitän Boissac, Generaladjutanten, und den Herrn Vernaz, Secretär und Dolmetsch des Marshalls Marmont, sowie mehrere andere französische Offiziere und Militärpersonen ermordet hatte eine verdammenwerthe That, in welcher wir aber wohl nur einen verspäteten Ausläufer der verurteilten Oktoberrevolution zu sehen haben.

ISTRSKI KLUB DNEVNIK

Podružnica uredništva Primorskega dnevnika v Kopru - Ul. Cesare Battisti 2 - Telefon 70

Svečane proslave 7. obletnice vstaje istrskega ljudstva

V počastitev tega dne se je prebivalstvo udeležilo prostovoljnega dela. Proslava zgodovinskega dne, ki se je pred 7. leti pričela množična vstaja istrskega ljudstva, je organizirala skoro vsaka vas in vsako mesto našega okrožja. Na vsak način pa je pri teh delavcih, ki so napravili 238 udnaršinskih ur, kar pride na vsakega po 6 ur.

TUDI SV. PETERCANI SO SE POKAZALI

Pretekli petek zvečer so imeli v Sv. Petru množično zborovanje, kjer so proslavili razpad fašistične Italije in vstajo vsega demokratičnega ljudstva Juljske krajine. Na zborovanju je bilo izredno živahno, predvsem med mladino, ki je pred pričetkom imonitrala več pesmi.

TUDI PUCARJI SO DELOVNI

Kakor vedno so bili Pučarji složni tudi ob proslavi množične vstaje vseh narodov Istre.

NOVOVASCANI SO PROSLAVILI DAN VSTAJE Z UDARNISKIM DELOM

Na proslavi, ki se jo je udeležilo obilo ljudi, je bilo veselo razpoloženo. V tem pogledu gre za zasluge mladim godbenikom na pihalu, ki so zaigrali več komadov. Z naslednje jutro je bilo v Novi vasi vse pokonci, vas pa je bila odeta v zastave. Na prostoru, kjer gradijo zadružni dom, je bilo pravo mrvilišče dela. Udeležilo se ga je nad 50 prostovoljcev, ki so napravili nekaj nad 270 delovnih ur. Tako so se Novovascani, kakor vedno, tudi do pot poprijeli složno dela in s tem izpolnili prevzeto nalogo.

Dijaki in učenci pripravljajte se na novo šolsko leto!

S 15. septembrom se bo začel redni pouk na vseh osnovnih šolah, medtem ko bo začetek šolskega leta na gimnazijih, na drugih srednjih šolah nekaj dni kasneje. Zato je potrebno, da se šolarji in dijaki pripravijo zopet na delo in se lotijo z vso resnostjo učenja. Zavedati se morajo, da potrebuje ljudstvo ravno v Istri, kjer primanjkuje šolnih ljudi, dobrih učiteljev, profesorjev zavarovnikov, inženirjev, javnih namestencev ter strokovnjakov iz raznih področij, in da bo morala ravno sedanja šolska mladina v najbližji bodočnosti prevzeti vse te funkcije.

Vpisovanje in izpiti na slovenskih srednjih šolah v Gorici

Vpisovanje v vse razrede vseh štirih slovenskih srednjih šol v Gorici bo trajalo do 25. septembra. Natančnejša navodila so razvidna z razglasne deske vseh šol. Svetujemo vsem, naj opravijo vpisovanje čimprej, da ne bo zadnji dan prevelikega navala in bodo morali zaradi tega izgubiti mnogo časa s čakanjem.

KINO

- VERDI, 16.30: «Bastone», V. Johnson. VITTORIA, 17: «Sanjala sem nebesa», G. Brooks. CENTRALE, 17: «Divja ljubezen», R. Scott. MODERNO, 17: «Sagorja», A. Laad, V. Lake. EDEN, 17: «Bog po džungli», G. Reyes.

Dijaki in učenci pripravljajte se na novo šolsko leto!

Učijo se, da bo z uredbo osemletne učne vsebine v osnovni šoli, kar pomeni, da bodo učenci v prvih letih šole, ko bodo vstopili v šolo, imeli večji obseg učne vsebine, kot imajo sedaj. Zato morajo učenci in dijaki, ki bodo vstopili v šolo, imeti dovolj močnega telesnega in dušnega zdravlja, da bodo mogli upravičeno izkoristiti vse, kar jim bo ponudila nova šola. Zato morajo učenci in dijaki, ki bodo vstopili v šolo, imeti dovolj močnega telesnega in dušnega zdravlja, da bodo mogli upravičeno izkoristiti vse, kar jim bo ponudila nova šola.

ŠPORTNI DNEVNIK

Predstavniki Grčije na šahovski olimpiadi, ki so pokazali dobro voljo — a ostali so na zadnjem mestu

Danes prvi dan italijanskega nogometnega prvenstva lige A Triestina v Comu

Včeraj zjutraj je nogometna enajstovrstica «Triestina» odpotovala z avtobusom v Como, kjer bo prvo srečanje za italijansko nogometno prvenstvo. Med igralci, ki so odpotovali sta tudi Nuciari in Ispiro vendar kaže, da se bosta igrala tem več, da sta šla kot gosta. Nuciari še ni dosegal zadostne forme, medtem ko mora Ispiro urediti svoje finančne zadeve z upravnim odborom Triestine. Ispiro, ki je že viden prvenstvenih tekem bi bil najbolj zmožen mož v enajstovrstici, da v prvem dnevju vodi napad. Kaj bo ukrenil trener Guttman bomo videli. Borba proti Comu bo huda in verjetno se bo končala v korist domačinov. Toda Triestina je tudi na tujih igriščih večkrat presenetila in upamo, da bo tudi sedaj iz tega do končala to prvo tekmo v svojo korist. Ostale tekme za italijansko nogometno prvenstvo so sledeče: Bologna - Roma; Genoa - Lucchese; Lazio - Inter; Milan - Udinese; Napoli - Fiorentina; Novara - Sampdoria; Palermo - Atalanta; Pro Patria - Juventus in končno Torino - Padova.

Fontanot, Celja in Sclausero danes v kolesarski dirki okoli Emilije

Danes bo velika mednarodna kolesarska dirka okoli Emilije s soletovanjem Švicarja Kublerja, Luksemburžarja Goldschmita in ostalih najboljših italijanskih kolesarjev. Te tekme se udeležujejo tudi trije tržaški kolesarji in to Colja, Fontanot in Sclausero. Ze visoko doneča imena raznih tekmovalcev kot so Kubler in drugi nam povedo, da bo borba za prvo mesto izključno monopol teh, medtem ko se bodo morali naši kolesarji boriti za ostala častna mesta. Kako se jim bo to posrežilo bomo pač videli.

Segedin je v Stockholmu postavil nov jugoslovanski rekord v teku 3000 m z zaprekami

Na stockholmskem olimpijskem stadionu je bilo v sredo mednarodno lahkotletsko tekmovanje s sodelovanjem atletov Jugoslavije, Velike Britanije, Jamajke, Islandije, Norveške Švedske in ZDA. Jugoslovani so dosegli nekaj odličnih rezultatov. Tako je na primer Segedin pretekel 3000 m z zaprekami v času 9.010. Z doseženim časom je za tri sekunde presegel prvaka Čehoslovačke kunda izboljšal rezultat evropskega prvaka Čehoslovačka Rud. teku na 1500 m poslavil zov jugoslovanski rekord v času 3:53.

Še dve koli v Dubrovniku in olimpiada se bo končala

JUGOSLAVIJA ALI ARGENTINA končna zmagovalka

Veliki šahovski boj v Dubrovniku je prišel v svojo končno fazo. Mojstri lepe šahovske igre, ki se borijo za čast svojih držav na šahovnicah, so si privoščili se dan počitka pred končnim zaletom. Odigrali je treba še prekinjene partije iz še dve koli. Kdor bo še te zadnje napore bolje prestal, kdor bo še v teh dveh kolid nabral več točk, tisti se bo bolje plasiral v končni lestvici.

Medtem ko gre moštvo skoraj vseh držav, ki se udeležujejo olimpiade, le še za to, da si pribore višje mesto, pa se bje bitka za prvo mesto prav za prav le med dvema: med Argentino in Jugoslavijo. Doselej je še Jugoslavija prva. Včerajšnje poročilo o XIII. kolu, ki je vsebovalo zgolj rezultate, lahko danes izpopolnimo s točnejšimi podatki, ki nam pokažejo, da bo tudi po odigranju dosedanjih prekinjenih partij Jugoslavija še vedno pred Argentino — razen če bi se zgodilo kaj zelo nepričakovanega. V borbi z Dansko so na vseh štirih deskah prišli Gligorič, Pirc, dr. Trifunović in Rabar kmalu v prednost, katere s točno igro niso več dali iz rok.

V holandski partiji je Gligorič še ob polni šahovnici blokiral Enevoldsenovega kralja, nakar se je seveda Enevoldser pred grozečim matom vdal.

Kmalu nato je Pirc v Rettijevi partiji lepo premagal Peterse-na, Rabar pa v damskem gambitu Nielsena.

Medtem pa je Argentina vodila hudo borbo proti Švedski. Proti pričakovanju so se Švedski pokazali kot izredno trdi in odporni rasprotnik, ki se ne da kar tako odpraviti, kakor so si nekateri želeli. Velemojster Najdorf je imel na prvi šahovnici mnogo opravka, preden je zmagal Skoelda, ki je tokrat sijajno zaigral. Če bi Najdorf ne pomagal rutina, bi verjetno ne dobil več kot pol točke. Na četrti deski bi kmalu doletel Argentinec hud poraz. N. Bergkvist je v lepi kombinacijski igri popolnoma nadigral Pilnika in bi lahko partijo dobil v dveh ali treh potezah. Toda v časovni stiski je izgubil figuro in partijo. Če bi Argentinec včeraj ne imel sreče, bi prav zanesljivo proti Švedom že dobili več kot dve točki, tako pa bodo verjetno po odigranju prekinjene partije zmagali nad Švedsko 3 in pol : pol. Ker ima Jugoslavija na tretji deski v Trifunovičevi prekinjeni partiji možnosti na zmago, bo tako še za pol točke povečala naskok pred Argentino.

Po vsej verjetnosti bomo v naši prihodnji številki že mogli sporočiti, kdo je na olimpiadi zmagal.

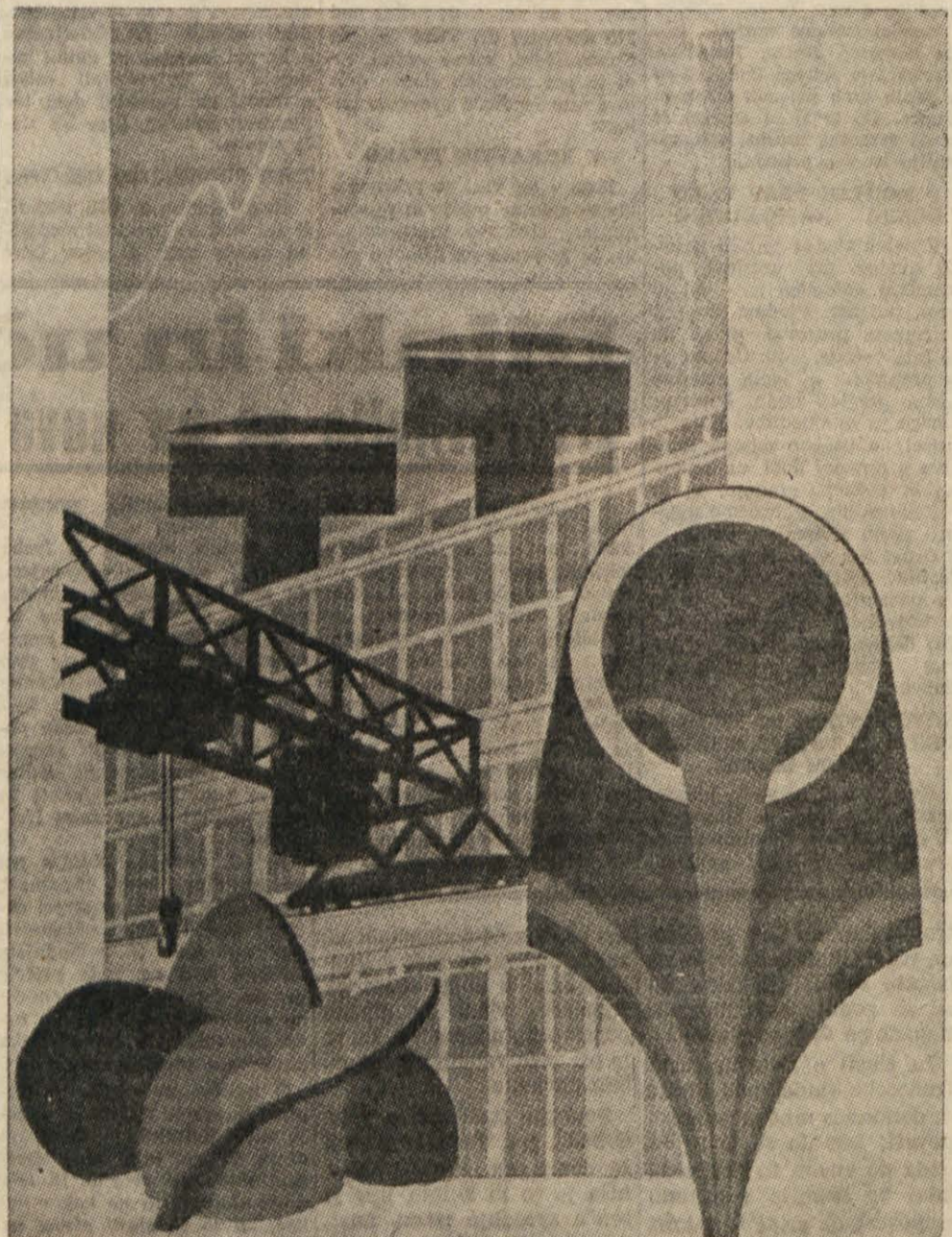
GRADBENIK

SPREJEMA VSAKOVRSNA GRADBENA DELA. — OBNAVLJA STANOVANJA, TRGOVINE, SPREJEMA TUDI VSAKOVRSNA POPRAVILA IN NACRTE

CENE UGODNE!

Naslov na upravi lista, Ul. sv. Frančiška 20.

TITOVİ ZAVODI

LITOSTROJ LJUBLJANA

PLETILJA

Izdeluje ženske obleke, jopice ter otroške oblečke po ugodnih cenah. Naslov na upravi lista, Ul. sv. Frančiška 20-I.

Spalnice, kuhinje ter drugo pohištvo
domačega proizvoda dobite v

Ulici Vasari št. 6
CENE UGODNE

Škerlavaj in Šajna

strojna mizarska delavnica

Opčine št. 156

Mizarji podjetniki kmetovalci

Deske smrekove, macesne in trdnih lesov, trame, vezane plošče, furnir, parkete in drva nudi najugodnejše

CALEA TRST
viala Sonnino 24
Tel. 04419

Krojaška delavnica

TRST — Ul. Valdirivo 35
Izdeluje moške obleke in ženske plašče. Obrača in popravlja po izredno nizkih cenah.

DELOVNE moške obleke

izdelujem po zmernih cenah
Naslov na upravi lista

SPALNE SOBE

IZDELUJE PO NAJNIZJIH CENAH IN NAJSOLIDNEJE MIZARSKA DELAVNICA

Pupis Emil
TRST
UL. TORRICELLI, št. 6.
:: Tudi na obroke ::

MEHANIČNA DELAVNICA

„IDEAL“ TRST

ULICA DELLA TESA 5

izdeluje strešne žlebove, odtočne cevi ter instalira vodo in plin

„PAPYROS“

TRST
Ul. F. Severo 10
Telefon št. 64-53

IMA V ZALOGI NA DEBELO: Tiskovni, ovojni, pisarniški in časopisni papir, lepenko navadno in fino

Vsa stavbena mizarska dela in splošno pohištvo izdeluje elektrotehnična mizarska delavnica

Roman Barič-Barini TRST

Ul. R. Manna št. 21

Potovalni in turistični urad

„ADRIA-EXPRESS“

TRST Ul. F. Severo 5 B
Telefon 29-243

ELETTRAUTO

DELAVNICA ZA PREDELAVO AVTOMOBILSKIH AKU MULATORJEV IN MOTORJEV Z JAMSTVOM

TVRDKA

P. WIDMER

TRST Ul. F. Severo št. 3

«SLOVENIJALES»

Podjetje za izvoz lesa in lesnih izdelkov

LJUBLJANA

Brzovaj: SLOVENIJALES, LJUBLJANA
Poštni predal: 74
Telefon: 25-63

na
Mednarodni gospodarski razstavi

Obiščite in oglejte si naše lesne proizvode

Prekrasni modeli ženski in moški čevlji

Oglejte si zalogo

TRGOVINA

TREVISAN

Ulica Vasari 10

IVAN DOLES SEDLAR

Izdeluje konjsko opremo, aktovke, torbice sprejme tudi popravila v tej stroki.

Trst Ul. G. Gozzi št. 1.
(vogel Ul. Pauliana)

«SLOVENIJA EXPORT»

Ljubljana

se bavi z eksportom - importom, tranzitom in kompenzacijskimi posli

Tel. 27-03 in 47-84

OBISČITE ZAGREBSKI VELESEJEM od 23. septembra do 8. oktobra

Železniški popusti.

Informacije pri Gospodarski delegaciji TLRJ

Trgovinski oddelek
Ul. Cicerone 8.

„LEK“ TOVARNA ZDRAVIL

Ljubljana, Celovška 135 - izdeluje in nudi:

Altropinum sulfuricum U.S.P. XIII.
Bismutum subgallicum B.P. 1948.
Extractum Filicis maris D.A.B. VI.
Extractum Gentiane spissum Ph. J. I.
Hydrargyrum precipitatum album B.P. 1948.

INDUSTRIJA USNJA VRHNIKA

izvažata svinjsko galanterijsko usnje

in
znamke JUV in UTOK v vseh barvah in sortimentih

TOVARNA USNJA KAMNIK